

Benčić: HDZ pogodovao stvaranju porezne oaze u nekretninskom i turističkom sektoru

🔗 [Treća dob \(/kategorija/trec-a-dob/232/\)](/kategorija/trec-a-dob/232/)

Nova prijateljstva, nove ljubavi, nova znanja...

✎ Goran Gazdek

📅 29.11.2024.

(/ieNews/slike/n_38573.jpg)

Alarmantne brojke starenja stanovništva otvara čitav niz teško rješivih problema i zabrinutosti za tu životnu dob, ali i strahova za budućnost mlađih generacije. Jedan od tih izazova su pitanje kakvu njegu i skrb imaju naši sugrađani *ponosnih godina* i što čeka nas kad se jednog dana više nećemo moći brinuti sami o sebi. Kakvi su nam domovi za stare i nemoćne, što nude da bi dani bili ispunjeni, ima li ih

dovoljno za sve koji takvu uslugu traže te koliko košta smještaj i možemo li si to priuštiti? Ovo je serijal o udomljavanju starih i nemoćnih.

<<< Udomljavanje starijih i nemoćnih – je li to mirna luka za 'treću dob'?

(/udomljavanje-starijih-i-nemocnih-je-li-to-mirna-luka-za-trecu-dob/38177/)>>> Starost – zašto na nju nikad nismo dovoljno spremni?

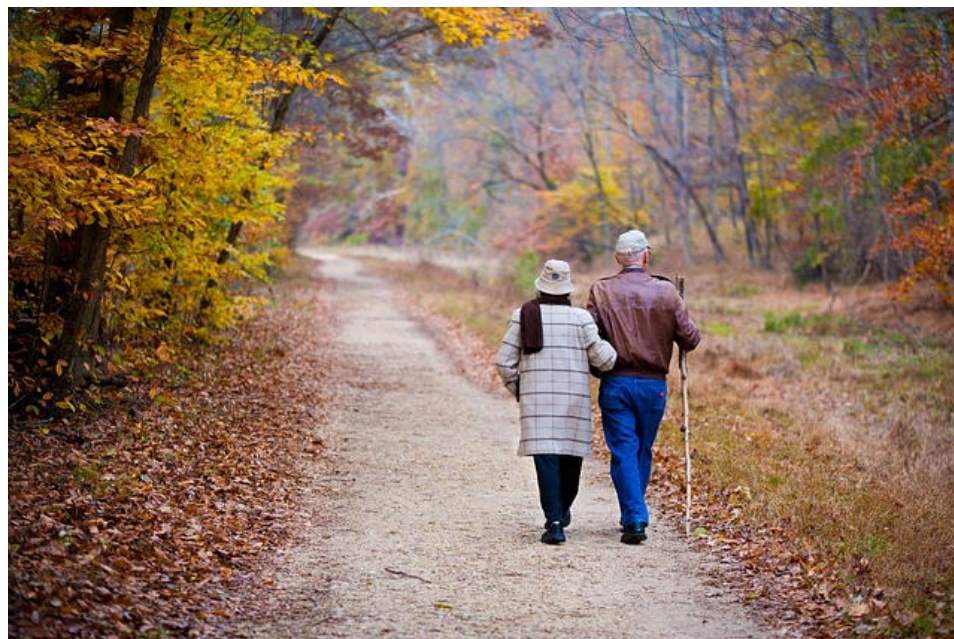
(/starost-zasto-na-nju-nikad-nismo-dovoljno-spremni/38553/)<<< Ponekad je 'strašno' prihvatiti ideju trajnog preseljenja

(/udomljavanje-starih-i-nemocnih-ponekad-je-strasno-prihvatiti-ideju-trajnog-preseljenja/38557/)>>> Pronaći smještaj – poput zgoditka na lutriji

(/udomljavanje-starih-i-nemocnih-pronaci-smjestaj-poput-zgoditka-na-lutriji/38559/)>>> Problemi udomitelja starih i nemoćnih: Manjak radne snage i rast ulaznih troškova, a najveći ilegalni rad - kako im stati na kraj?

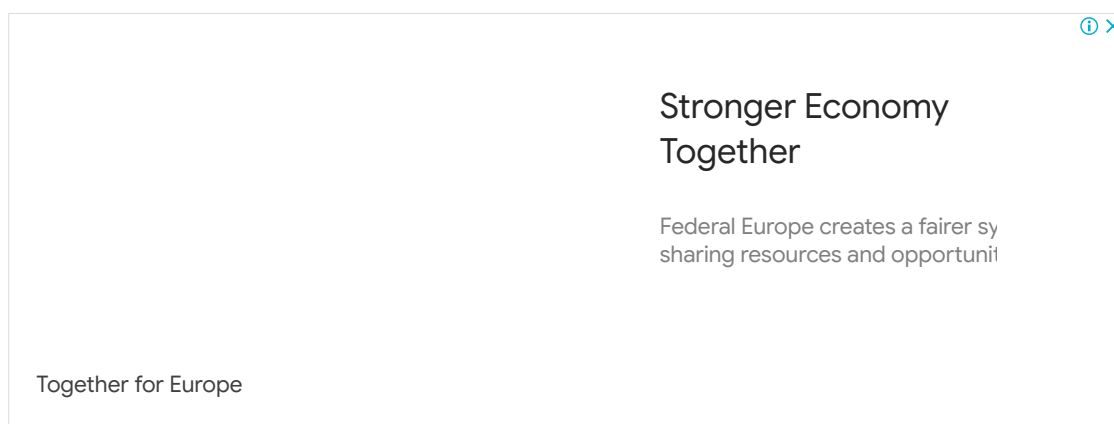
(/ieNews/admin/blemi-udomitelja-starih-i-nemocnih-manjak-radne-snage-i-rast-ulaznih-troskova-a-najveci-ilegalni-rad-kako-im-stati-na-kraj/38563/)<<< Svjedočanstva o tretmanu štićenika u nekim domovima su ponekad stravična, zastrašujuća, jeziva i morbidna, a u svakom slučaju - potresna (/svjedocanstva-o-tretmanu-sticenika-u-nekim-domovima-su-ponekad-stravicna-zastrasujuca-jeziva-i-morbidna-a-u-svakom-slucaju-potresna/38560/)

Iako neki stariji ljudi imaju velike zdravstvene probleme većina ih je razmjerno dobroga zdravstvenog, tjelesnoga i duševnoga stanja. Stručnjaci to potkrepljuju statističkim podacima – oko šest posto starijih od 65 i oko 20 posto starijih od 80 godina boluje od organske duševne bolesti što znači, zaključuju, da u skupini najstarijih četiri od pet osoba ima potpuno očuvane umne sposobnosti. „Ako starite prirodno i relativno ste zdravi, ako se ne borite i ne jamrate zbog neminovnih tjelesnih posljedica, onda i u starosti možete uživati“, rekla je 2014. godine za Jutarnji list psihologinja **Mirjana Krizmanić** (1936.-2024.) utemeljiteljica Katedre za kliničku psihologiju na zagrebačkom Filozofskom fakultetu u povodu izlaska knjige **Jesenji valcer - šetnja sunčanom stranom starenja** (<https://www.vbz.hr/book/jesenji-valcer/>) u kojoj upućuje ljude starije životne dobi kako da zadovoljno nose svoje godine i svome životu daju smisao te da neovisno o svojoj dobi žive punim plućima, s veseljem i zadovoljstvom. Tako se može živjeti i u domovima. Puno je pozitivnih primjera ispunjenog domskog života pa ćemo njima i završiti ovaj serijal.

U nekim se domovima trude stvoriti ozračje kojima bi, osim smještaja i zdravstvene skrb, zadovoljili cjelodnevne potrebe za kulturno – zabavnim sadržajima pa im se pruža mogućnost uživanja u čitanju novina i knjiga u čitaonicama, sudjelovanja u kreativnim i edukativnim radionicama i raznim drugim sadržajima kojima mogu pokazati sve što znaju i zbog čega se mogu osjećati dobro i korisno i ne osjećati usamljeno. U većim domovima organiziraju se plesne večeri, ako ima dovoljan broj zainteresiranih osnivaju se likovne pa i sportske sekcije ili pjevački zborovi. Puno je primjera, ali se o tome u medijima uglavnom ne piše jer se smatra normalnim, uobičajenim. Ipak, ponekad neka lijepa priča završi na stranicama novina i portala te radijskim i televizijskim emisijama.

Domove često posjećuju skupine djece i učenika. Korisnici se uvijek obraduju takvim posjetima jer im unesu dašak radosti u svakodnevicu, podsjetite ih na njihovu djecu i unuke, ali i na njihovo djetinjstvo. Primjerice, učenici koji se u obrtničkim školama obrazuju za zanimanje frizera ponekad obraduju štićenice uređujući im frizure. Sjajan je to primjer međugeneracijske solidarnosti koju posebno njeguju volonteri i udruge, a podupiru lokalni, državni i europski fondovi.

Idejom da korisnicima domova za starije ispune vrijeme interaktivnim druženjem, da ih potakne na čitanje i pisanje i na kraju, da predstave virovitičke autore i goste iz Hrvatske i inozemstva vodili su se virovitički pjesnici okupljeni oko grupe **Roklicerove umjetničke večeri (/kategorija/roklicerove-veceri/111/)**. Pjesnici i pisci čitaju svoje stihove, kratke priče i aforizme, biraju one optimistične i duhovite koje će ih nasmijati do suza.

O pozitivnim iskustvima svoje majke života u domu svjedoči nam **Biljana Kovačević**. "Dok je još mogla hodati vlasnici su joj dozvolili da im pomogne raditi u vrtu jer je moja mama jako voljela raditi u svom vrtu. Zalijevala je cvijeće i bila jako sretna zbog toga", govori Biljana.

Ponekad se i u tim godinama ponovo dogodi ljubav, daleko drugačija od one u mladosti. „Ne bih rekla da se rađaju ljubavi, više bi to bila drugarstva ili poznanstava za druženje i možda neke nježnosti, ali prave ljubavi mislim da baš i ne. To je na razini da nisi sam, da imaš nekog s kim možeš podijeliti neke nježnosti. Manje vjerojatno da će se velike ljubavi dogoditi kod nekoga tko ima osamdeset godina. Žene u tim godina često govore da se nikada više neće udavati", kaže **Marina Pleša** psihologinja u Domu Borova.

Udruga "Grupa građana" Osijek od 2019. godine - prve godine uz potporu Osječko-baranjske županije, a od 2020. uz stalnu potporu Agencije za elektroničke medije - redovito provodi edukacije namijenjene razvoju medijske pismenosti i kritičkog vrednovanja medijskih sadržaja kod osoba treće životne dobi.

Ova udruga, čije vodstvo čine dugogodišnji medijski djelatnici, odnosno urednici i novinari, prva je u Hrvatskoj prepoznala potrebu educiranja starijih osoba koje čine velik dio populacije u Hrvatskoj. Projekt se prvo zvao "Novo medijsko doba za treću životnu dob", a zadnje dvije godine nosi naziv "Srebrne surfere vodimo kroz nove medije". Interaktivna predavanja i radionice provode dr. sc. **Nefreteta Zekić Eberhard**, dugogodišnja novinarka i urednica više medija, te dr. sc. **Tomislav Levak**, sada predavač na Odsjeku za kulturu, medije i menadžment Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku.

"Nekoliko recentnih istraživanja u SAD-u i Europi proteklih godina pokazalo je kako starije osobe šire dezinformacije i lažne vijesti čak četiri do sedam puta više nego mlađe. Jedan od osnovnih razloga je baš nedovoljno poznavanje tehnologije i načina funkcioniranja novih medija. Stoga smo se mi posvetili upravo educiranju osoba treće životne dobi o medijima", ističe Tomislav Levak.

Od 2019. godine do danas sa svojim su predavanjima i radionicama obišli brojne domove za starije i nemoćne osobe te udruge i matice umirovljenika na području pet slavonskih županija, odnosno u istočnoj Hrvatskoj. Osim toga, Levak je, u okviru velikog projekta nazvanog "Hodalica kroz lažne vijesti", a koji je pokrenuo Ured zastupnika **Tonina Picule** u Europskom parlamentu, 2021. godine predavanja i radionice održao i u nizu domova za starije osobe u središnjoj Hrvatskoj i u jadranskim gradovima. Iz navedenih aktivnosti proistekao je prvi hrvatski priručnik o internetu i društvenim mrežama za osobe treće životne dobi pod naslovom "Vodič za srebrne surfere", koji je, uz potporu Agencije za elektroničke medije, objavljen u svibnju 2022. godine.

"U novijoj literaturi i znanstvenim radovima sve više se rabi upravo pojam srebrni surferi, kojim se nazivaju osobe starije životne dobi koji koriste informacijsko-komunikacijske tehnologije. Prema podacima Eurostata, već 2016. u pojedinim zemljama Europske unije svaka je druga osoba starija od 64 godine pripadala skupini srebrnih surfera. Jako nam je drago da je priručnik odlično prihvaćen među ciljanom populacijom, ali i među njegovateljima u domovima za starije i nemoćne osobe, čelnicima umirovljeničkih udruga te mlađim članovima obitelji koji žele pomoći u edukaciji starijih osoba", naglasio je Tomislav Levak.

Kada je riječ o edukacijama koje provode, prikupljena znanja i iskustva su im raznolika. "Mlađi i vitalniji umirovljenici u pravilu mnogo više prate i koriste društvene mreže i komunikacijske platforme nego stariji umirovljenici. Brojne osobe treće životne dobi posjeduju i redovito koriste pametne telefone i računala, ali mnogi nisu svjesni na koje sve rizike mogu naići, poput, primjerice, prilično raširenih internetskih prijevara. Što se tiče povjerenja u medije, situacija je dosta različita - dok dio njih i dalje vjeruje medijima, osobito tradicionalnima poput novina, radija i televizije, kako su i

naviknuli u mladosti, drugi dio apsolutno nema povjerenja u medije, posebice nove, kao što su internetski portali", dodaje Levak.

Sve su to izvori životnih zadovoljstava i veselja, govorila bi profesorica Krizmanić koja bi nas tješila da je i u starosti vrijedno iznova otkrivati svijet i ljude, kao i na koji način u starijoj životnoj dobi možemo ubirati plodove svega što smo tijekom života sijali i negovali.